

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2938/05
25.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BV advokat i tuženi VV, FF, DD i ĐĐ, koje zastupa BG, advokat, odlučujući o reviziji tuženog BB izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 4634/2004 od 30.6.2005. godine, u sednici održanoj 25.5.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog BB izjavljena protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 4634/2004 od 30.6.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P. 113/99 od 20.4.2004. godine, tužbeni zahtev tužilje je delimično usvojen i ustanovljeno je da opisana stambena zgrada u Novom Sadu je bračna sutekovina roditelja tužilje i tuženog, sada PP, bivšeg iz EE i pok. PP1 u jednakim delovima, koje je tuženi BB dužan isplatiti tužilji na ime njenog nužnog naslednog dela 3.500,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.9.1994. godine pa do isplate. Višak tužbenog zahteva tužilje preko utvrđenog a do tužbom traženog nužnog naslednog dela i iznosa od 8.750,00 dinara, je odbijen. Tuženi je obavezan da tužilji isplati 50.700,00 dinara na ime troškova parničnog postupka.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 4634/2004 od 30.6.2005. godine, stavom prvim izreke, odbijena je žalba tuženog i navedena prvostepena presuda potvrđena u usvajajućem delu kao i u delu odluke o troškovima postupka. Stavom drugim izreke ove presude odlučeno je o žalbi ostalih tuženih na odluku prvostepenog suda o troškovima parničnog postupka iz rešenja istog suda pod istim brojem od 16.4.2004. godine.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu tuženi BB je blagovremeno izjavio reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ranije važećeg ZPP-a koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik" RS br. 125/04), Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nema bitne povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju porodična stambena zgrada koja je predmet zahteva tužilje stečena je u vanbračnoj a potom i bračnoj zajednici roditelja stranaka koju su zasnovali 1942. godine i koja je trajala sve do smrti majke stranaka __.1986. godine. Kuća je kupljena 1947. godine i upisana je na ime oca stranaka, kao vlasnika. Ocenjujući doprinos u sticanju ove nepokretnosti, sudovi su utvrdili da je majka stranaka do povratka oca stranaka iz rata 1946. godine, radila u nadnici, obrađivala zemlju, vodila domaćinstvo i brinula o tužilji. Po povratku oca stranaka kupili su volove čijom zapregom je otac stranaka prevozio robu i na taj način zarađivao, a majka je do rođenja sina BB, ovde tuženog, radila u nadnici i sa suprugom obrađivala agrarnu zemlju koju su dobili. Po rođenju tuženog majka stranaka je prestala da radi u nadnici vodila je domaćinstvo, podizala decu, (rođeno je još dvoje dece), obrađivala je baštu, uzgajala stoku i prodavala mleko. Iza smrti je vođen ostavinski postupak i rešenjem je utvrđeno da su zakonski naslednici njen suprug, i deca (njih četvoro), s tim što je tužilja upućena na parnicu radi utvrđenja da 1/2 dela kuće predstavlja bračnu tekovinu njenih roditelja. Tužilja ovu parnicu nije pokrenula, pa je postupak obustavljen. Otac stranaka sa sinom BB ovde tuženim, zaključio je 1.9.1986. godine ugovor o doživotnom izdržavanju i nakon njegove smrti tuženi se upisao u zemljišnim knjigama kao vlasnik predmetne kuće. Kupoprodajnim ugovorom zaključenim 22.9.1994. godine tuženi je otuđio ovu nepokretnost za kupoprodajnu cenu od 70.000,00 novih dinara.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su pravilnom primenom materijalnog prava i to odredbi člana 322. do 338. Zakona o braku i porodičnim odnosima Republike Srbije zaključili da je sporna stambena zgrada bračna tekovina roditelja stranaka sa jednakim udelima, s obzirom na njihov doprinos u sticanju ove nepokretnosti. Shodno tome, otac stranaka ugovorom o doživotnom izdržavanju, koji je zaključio sa tuženim, nije mogao raspolagati delom porodične stambene zgrade koja je pripadala sada pok. majci stranaka, odnosno sa delom koji bi predstavljao njenu zaostavštinu. Kako je tuženi, po smrti oca kao primaoca izdržavanja, raspolagao ovom imovinom, u obavezi je da tužilji po pravilima sticanja bez osnova isplati deo kupoprodajne cene u visini njenog naslednog dela.

Suprotno navodima revizije, pravo tužilje da zahteva isplatu dela kupoprodajne cene koju je tuženi primio kao prodavac imovine kojom u celosti iz napred navedenih razloga nije mogao raspolagati, je obligaciono pravne prirode, te potraživanje tužilje po ovom osnovu zastareva u opštem roku zastarelosti iz člana 371. ZOO, koji je počeo teći danom izvršene prodaje. Ukoliko bi se zahtev tužilje tretirao kao nasledno pravni zahtev, kako su to učinili nižestepeni sudovi, pravo tužilje kao zakonskog naslednika da zahteva zaostavštinu majke koja je umrla 8.4.1986. godine i zaštitu prava po tom osnovu, nije zastarelo s obzirom na odredbu člana 193. Zakona o nasleđivanju koji je važio u vreme smrti ostavioca.

Na osnovu člana 393. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća

sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

st